

بررسی منزلت علمی علوم انسانی در میان سایر رشته‌های علمی

دکتر حکیمه‌السنادات شریف‌زاده*

چکیده

پیشرفت علمی هر جامعه‌ای وابسته به نتایج تحقیقات در رشته‌های مختلف علوم انسانی است. به همین دلیل باید در مجامع علمی به بررسی منزلت علمی این حوزه توجه شود. از آنجا که بحث‌های مفهومی درباره رشته‌های گوناگون علوم انسانی ضعیف است، کنکاش و بررسی در این زمینه ضروری می‌نماید. در این مقاله، برای رسیدن به این منظور علوم انسانی و علوم تجربی از نظر جایگاه علمی مقایسه شده‌اند.

در این پژوهش پس از پرداختن به معنای علم و روش علمی و ملاک‌های علمی بودن یک رشته، سیر تاریخی علم و روش‌های تحقیق علمی به‌طور مختصر مطرح شده، سپس درباره تفاوت‌ها و شباهت‌های علوم طبیعی و انسانی بحث شد و این نتیجه به‌دست آمد که علوم انسانی در موضوع، هدف و روش‌های تحقیق دارای ماهیتی مخصوص به خود بوده و در عین ویژه بودن با رشته‌های مختلف علوم تجربی مناسباتی دارد و دیگر آنکه روش‌شناسی علوم تجربی تنها راه کشف حقایق نیست و در عین حال باید شیوه‌های پژوهش و روش تحقیق علوم انسانی در رویکردهای کمی و کیفی مشخص شوند. همچنین در انتها پیشنهادهایی در ارتباط با ایجاد نگرش مثبت به علوم انسانی و تغییر در برنامه‌ریزی‌ها و سیاست‌گذاری‌های علمی و آموزشی عرضه شد.

واژگان کلیدی: علوم انسانی، روش‌شناسی، روش تحقیق، نظام آموزشی، تحقیقات.

---

*. استادیار دانشکده علوم انسانی دانشگاه مازندران